

Aheadset Balhoofd

Principe: via een moer (1) wordt een plaatje (2) gedrukt op de stuurpen en tegelijk op het balhoofdlager (3). Op die manier kan de speling vlot afgesteld worden met een eenvoudig inbussleuteltje (meer of minder druk op de lagers).

Aheadset is een balhoofdconstructie die je vandaag op bijna iedere fiets terugvindt, zeker op racefietsen en mountainbikes en vaak zelfs ook al op kinderfietsen.

Op de vorkschacht zit bij een Aheadset geen schroefdraad meer. De lagerspeling wordt niet meer via een (grote) moer en een countermoer afgesteld met twee speciale sleutels, maar via de stuurpen die in mindere of in meerdere mate gaat drukken op de lagers. De stuurpen wordt inderdaad op de gladde, draadloze vork geschoven en wordt via een moer en een moerplaatje op de bovenste balhoofdlager gedrukt. Een voordeel is, naast een vlotte montage, dat het afstellen, de gepaste regeling van het balhoofd, kan gebeuren met een eenvoudige inbussleutel. Het nadeel is echter dat de stuurpen en het stuur, niet zo maar hoger of lager kunnen worden gesteld omdat de vorkschacht passend moet afgezaagd worden en - eenmaal afgezaagd - kan het stuur niet meer worden verhoogd. Gelukkig kan een en ander rechtgezet worden via "spacers", ringen van diverse dikte, die kunnen geplaatst worden (eventueel later

weggenomen) tussen de stuurpen en het bovenste balhoofdlager - maar de voorwaarde blijft dat de vorkschacht niet te kort werd afgezaagd bij de eerste montage. Is dat wel gebeurd dan zijn er maar twee mogelijke oplossingen als je tenminste in je normale positie op je fiets wil blijven: ofwel een nieuwe vork kopen die je dan wel niet te kort afzaagt, ofwel een speciale stuurpen monteren die je qua hoogte kan bijstellen.

Een balhoofd onderhouden en afstellen is best te doen - een nieuw balhoofd monteren is in principe de taak van een vakman. In ieder geval: als je een compleet nieuw balhoofdsysteem wil vervangen, neem dan alle onderdelen mee bij aankoop zodat je precies hetzelfde in handen krijgt. Alleen maar oud door nieuw vervangen is normaal niet een zodanig zware klus.

De vork op de gepaste lengte brengen.

Dit is delicaat want als je die - meestal dure - vork (schacht) te kort afzaagt zal je later je stuur nooit meer kunnen

verhogen. Daarom wordt aangeraden om te werken met tussenringen (spacers). Om achteraf zowel het stuur lager als hoger te kunnen zetten, zaag je de vorkschacht niet direct op maat maar hou je deze wat langer dan nodig. Je zaagt af op een "veilige" lengte, dus zeker niet te kort - en je brengt tussenringen (spacers) aan onder en ook boven de stuurpen, zodat die stuurpen kan blijven drukken op het bovenste balhoofdlager. Naarmate je het stuur lager wil, verander je de spacers van plaats: je brengt ze één voor één, voor zoveel als nodig, van onderaan de stuurpen en plaatst ze bovenaan die stuurpen, zodat inderdaad de stuurpen en dus het stuur bij iedere verplaatsing lager gaan zitten.

Je kunt zelfs - als je een nieuwe vorkschacht helemaal intact wil houden - niet korter wil maken en deze gewoon wil monteren (tenzij deze echt overdreven lang is) - desnoods ook meteen genoeg spacers BOVEN die stuurpen monteren. Het oogt wel niet zo mooi, die spacers bovenaan, maar als je eenmaal perfect weet op welke hoogte je je stuur wil, dan neem je alle overvloedige spacers gewoon weg

Spacers bovenaan plaatsen voordat je de vorkschacht te kort afzaagt

2. Steek de stuurpen op de vorkschacht en druk deze tegen de bovenste balhoofdlager – nadat je eventueel de nodige spacers hebt aangebracht- dus je monteert zodanig dat je stuur althans voorlopig op de gewenste hoogte komt **(foto 2)**
3. Markeer nu op de vorkschacht waar precies het bovenste deel van de stuurpen komt **(foto 2)**
4. Neem dan de stuurpen weg en plaats een nieuwe aanduiding op de vorkschacht - maar nu tussen 2 en 3 mm ONDER de eerste aanduiding **(foto 3)**

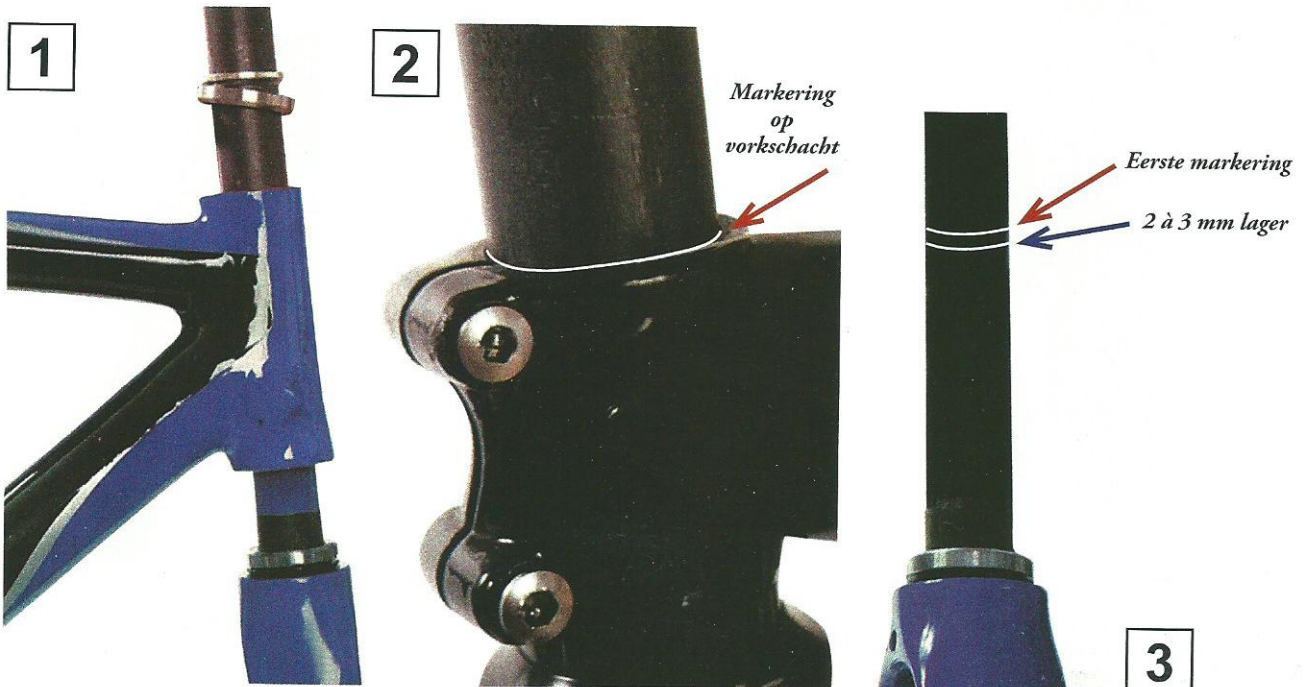
en zaag je de vorkschacht definitief op maat. Op deze manier vang je grotendeels het nadeel op van de Aheadset, namelijk het gevaar dat bestaat om een dure vork om zeep te helpen voordat je je ideale positie hebt kunnen innemen.

gen (wij raden aan om dit eerder door een vakman te laten opknappen), dan ga je als volgt te werk.

1. Breng alle onderdelen van het balhoofdstel passend samen en steek de vorkschacht door de stuurbuis **(foto1)**

5. Je kort nu de vorkschacht in op de nieuwe, laagste aanduiding – voorzichtig als het geheel uit carbon is – en dat kan best op twee manieren: ofwel met behulp van een geleider bij het zagen – ofwel met een buizensnijder (wij hebben het ook al met succes uitgevoerd met een gewone metaalzaag). Na

Als je de vorkschacht passend wil afza-

3

het zagen het nieuwe uiteinde voorzichtig bewerken met een fijne vijl.

Mogelijke fout: Wat wij al meer hebben meegemaakt is dat de vorkschacht een paar millimeters te lang is afgezaagd. Op dat ogenblik zal het afsluitplaatje bovenaan niet op de bovenkant van de stuurpen drukken om zo het lager onder druk te zetten, maar gewoon op de bovenkant van de vorkschacht – en hoe strak je dan de regelmoer ook aantrekt, je zult de speling op het balhoofd niet weggewerkt krijgen.

Dat is trouwens de reden waarom wij bij het op maat zagen van de vorkschacht twee aanduidingen lieten aanbrengen met een verschil van 2 tot 3 mm (zie punt 3 hiervoor) – dit om zeker te zijn dat er voldoende ruimte zou zitten tussen het drukplaatje en de bovenkant van de vorkschacht. Maar je moet ook niet overdrijven: als je te veel afzaagt dan is er minder grip van de stuurpen op de vorkschacht omdat er tussen het bovenste uiteinde (afgezaagd gedeelte) van die vorkschacht en de bovenkant van de stuurpen te veel ruimte is.

Vooralleer de expander in de vorkschacht te plaatsen deze passend afstellen zodat hij niet doorzakt

De expander in de vorkschacht vastklemmen via een inbusleutel

De expander plaatsen

De expander (met schroefdraad) wordt binnenin de vorkschacht geplaatst en dient om via de moer die bovenaan de stuurpen het plaatje dat op de bovenste balhoofdlager moet drukken, strakker of losser tegen die lager aan te schroeven. Op die manier kan je dus je balhoofdlager perfect afstellen.

Voor een carbon vorkschacht gebruik je best geen expander van het ster type, waarvan de ster zich vastbijt in de schacht, maar wel een expander met uitsparing zoals deze op **foto 4**.

Conus op de vork persen

4

Voorbeeld van een expander die zich vastgrijpt in de vorkschacht, zodanig dat de moer en het moerplaatje zich via de schroefdraad in de expander kunnen aanspannen.

Montage

Vork: normaal moet je hier de conus aanbrengen maar soms is deze al direct aangebracht op de vork. Het kan ook dat deze vlot met de hand kan geplaatst worden maar soms moet je de conus op de vork persen en dan heb je daar een speciaal werktuig voor nodig, waarmee je echt een korte, droge slag kan geven zonder iets te beschadigen.

Daarna plaats je op de vork het binnenste lagerelement en plaats je de vork in het frame (foto 5 + 6).

Gemakshalve zet je nu de wielen in het frame zodat je fiets op de grond kan rusten.

Dan vet je de bovenste zitting in – let op dat er geen vet op de vorkschacht komt – en plaats je het complete roulement.

Breng dan de moer plus het moerplaatje aan nadat je de stuurpen hebt aangebracht en stel het balhoofd zo precies mogelijk af. Bij sommige systemen dien je de expander niet vooraf in te brengen en kan je dat gewoon doen in deze fase (foto 7 + 8).

Controle - bijstellen

Controleer regelmatig het balhoofd op de volgende twee punten:

1. Speling: knijp de voorrem dicht en beweeg je fiets kort voor- en achterwaarts. Indien er speling in het balhoofd zit, hoor je dat vaak via een (doffe) tik. Voelen doe je het vaak nog beter als je bij dat kort en krachtig voor en achterwaarts bewegen, met de linkerhand de rem dichtgeknepen houdt en tegelijk wijs en middenvinger van je rechterhand deels op de balhoofdbuis en deels op de bovenste balhoofdlager houdt.
2. Te strak: als het balhoofd te strak staat dan voel je dat als je het stuur

verdraait; in het midden vooral passeer je dan een zwaarder punt.

Bijstellen doe je door het bovenste moerplaatje van de expander strakker aan te draaien via de bijhorende moer die ingrijpt in de schroefdraad van de expander (inbussleutel van 4 of 5 mm) en omgekeerd: om de lager wat meer speling te geven draai je de moer wat losser - MAAR

- Draai eerst de bouten aan de zijkant van de stuurpen een aantal slagen los
- Draai de bout aan de bovenkant van het moerplaatje iets aan of iets

los, tot er geen speling meer op de lagers zit en alles ook niet te strak zit.

- Draai nu de bouten aan de zijkant van de stuurpen opnieuw vast. Vooral als je te maken hebt met carbon onderdelen moet je opletten dat je niet te strak aandraait; in feite moet je je houden aan de aandraaimomenten die de constructeur voorschrijft maar daar heb je natuurlijk een moment-sleutel voor nodig.

De bedoeling van deze uiteenzetting is niet dat je nu op eigen houtje zo maar in een nieuw frame een nieuwe vork en een nieuw balhoofd gaat plaatsen – maar onderhouden en bijstellen en in het beste geval alles vervangen – dat zit er nu misschien wel in.